

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-12-06

Diarienummer N043-0065/22

Handläggare

Andrea Utbult

Telefon: 031-365 09 36

E-post:

andrea.utbult@demokratimedborgarservice.goteborg.se

Budget, verksamhetsplan och riskhantering 2023

Förslag till beslut

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice godkänner förvaltningens förslag till budget och verksamhetsplan 2023
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice godkänner förvaltningens förslag till samlad riskbild 2023 och intern kontrollplan 2023.

Sammanfattning

Den 24 november 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om Göteborg Stads budget för 2023.

Demokrati och medborgarservice har tagit fram ett förslag till budget som utgår från kommunfullmäktiges budget och nämndens reglemente samt andra relevanta styrande dokument. Förvaltningen har även beskrivit hur nämnden ska bidra till de politiska målen och hur uppdragen i kommunfullmäktiges budget ska genomföras.

Förvaltningen har tagit fram förslag på vilka risker som ska hanteras under året som del av planeringsarbetet inför 2023. Riskerna är sammanställda i en samlad riskbild och intern kontrollplan.

I budgethandlingen för staden har nämnden fått i uppdrag att fortsatt årligen betala ut föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening som bland annat tillhandahåller samhällsinformation, politiska diskussioner och information från region- och kommunfullmäktigesammanträden. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktige genom detta uppdrag valt en annan hanteringsordning än den som finns i Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.

Bedömning ur ekonomisk och social dimension

I nämnden för demokrati och medborgarservices budgetram för 2023 finns tre särskilda satsningar utpekade. Det är satsningar som delvis kan kopplas till nämndens verksamhetsnominering inför 2023. Det handlar om:

- Ökad satsning på regnbågshuset, 2 500 000 kronor
- Insatser för att öka valdeltagandet, 2 000 000 kronor
- Förstärkning av överförmyndarverksamheten, 1 000 000 kronor.

Satsningar kommer tas omhand i förvaltningens detaljbudgetarbete.

Nämnden är leverantör av stadengemensamma digitala tjänster från 2023. I nämndens grunduppdrag ingår även tjänster som inte är digitala såsom stöd till förvaltningar och bolag i deras utveckling av sin service till stadens målgrupper, till exempel stöd i scenarioanalyser och användardriven innovation. Dessa uppdrag har till och med 2022 finansierats av tidigare finansieringsmodeller som upphör i samband med den nya riktlinjen för digitala tjänster. Nämnden lyfte därför i verksamhetsnominering inför 2023 att nämnden borde tillföras ett utökat kommunbidrag om 2 miljoner kronor. Detta beaktades inte i kommunfullmäktiges budget. Förvaltningen tolkar det som att nämnden ska fortsätta fakturera ut dessa kostnader till stadens förvaltningar såsom tidigare.

I kommunfullmäktiges budget för år 2023 har nämnden fått följande uppdrag: *Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsatt betala ut föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening årligen som bland annat tillhandahåller samhällsinformation, politiska diskussioner och information från region- och kommunfullmäktigesammanträden.*

Nämnden lyfte i verksamhetsnomineringen inför 2021 och 2023 att den anser att det är fel att en namngiven förening får bidrag utan att det har funnits ett tydligt ansökningsförfarande i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Den av kommunfullmäktige antagna riktlinjen har till syfte att bland annat säkerställa att hantering av bidrag bedrivs effektivt, utmärks av likabehandling samt god styrning och kontroll.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Partssamverkan har skett med de fackliga organisationerna i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 1 februari 2023.

Bilagor

1. Budget och verksamhetsplan 2023 för nämnden för demokrati och medborgarservice
2. Samlad riskbild 2023 för nämnden för demokrati och medborgarservice samt överförmyndarnämnden
3. Intern kontrollplan 2023 för nämnden för demokrati och medborgarservice samt överförmyndarnämnden

Ärendet

Nämnden för demokrati och medborgarservice ska fatta beslut om förvaltningens förslag till budget, verksamhetsplan och riskhantering för 2023.

Beskrivning av ärendet

Den 24 november 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om Göteborg Stads budget för 2023.

Demokrati och medborgarservice har tagit fram ett förslag till budget som utgår från kommunfullmäktiges budget och nämndens reglemente samt andra relevanta styrande

dokument. Förvaltningen har även föreslagit hur nämnden ska bidra till de politiska målen och hur uppdragen i kommunfullmäktiges budget ska genomföras.

Arbetet med risker har varit en integrerad del av planeringsarbetet inför 2023. Därför har förvaltningen tagit fram förslag på vilka risker som ska hanteras under året som en del av planeringsarbetet inför 2023. Riskerna är sammanställda i en samlad riskbild och intern kontrollplan.

Grunduppdrag

För att tydliggöra och förenkla förvaltningens arbete utifrån två nämnders reglementen och förvaltningens vision planerar förvaltningen verksamheten 2023 utifrån tre övergripande målområden:

- Service
- Demokrati och delaktighet
- Hållbarhet och jämlikhet

I nämndens ansvar ingår även att vara leverantör av gemensamma digitala tjänster för staden. Nämndens ansvar för bastjänsterna Göteborgs Stads kontaktcenter, extern service och kommunikation, demokratistärkande metoder och verktyg, öppna data samt tilläggstjänsten verksamhetsanpassad kundtjänst hanteras inte i detta ärende. Detta eftersom innehåll och utveckling för tjänsterna beslutas av staden, inte av nämnden. Nämnden kommer ta fram förslag på utveckling av tjänsterna och lämna till kommunledningen i mars.

Mål och uppdrag

I kommunfullmäktiges budget för 2023 går att läsa att budgeten är det övergripande och överordnade styrdokumentet för Göteborgs Stads nämnder och styrelser. Budgetens roll är att ange kommunfullmäktiges mål och inriktningar inom de ekonomiska ramarna och gällande lagstiftning. Enligt budgeten ska målen ska brytas ned och omsättas i praktisk handling av nämnder och styrelser. Målen har en tidshorisont över hela mandatperioden om inget annat anges. Måuppfyllelse eftersträvas snarast möjligt och målen ska följas upp. Planer, program, riktlinjer, uppdrag och policydokument som kommunfullmäktige, nämnder och styrelser har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten. Vad det gäller uppdrag i kommunfullmäktiges budget till nämnden ska dessa genomföras under ett år om inget annat anges.

I kommunfullmäktiges budget finns 27 mål inom 17 olika områden. Förvaltningen har i detta ärende utgått från förslag på målstyrning för 2023 som kommunstyrelsen beslutade om på sammanträdet den 14 december 2022. Detta innebär att enbart vissa mål i kommunfullmäktiges budget fördelas till nämnden. Ärendet om målstyrning kommer upp för beslut på kommunfullmäktige i början på 2023. Skulle beslutet i kommunfullmäktige leda till förändringar utifrån den målstyrning förvaltningen utgått från kommer förvaltningen komplettera detta ärende under våren. Förvaltningen har omhändertagit de mål nämnden fått fördelat till sig från kommunfullmäktige genom att docka dessa mot egna nämndmål:

- Demokrati och medborgarservice ska stötta staden i serviceutveckling samt erbjuda service och tjänster som underlättar vardagen
- Demokrati och medborgarservice ska stötta staden för att skapa förutsättningar för delaktighet och inflytande för de som bor och verkar i Göteborg

- Demokrati och medborgarservice ska skapa förutsättningar till en hållbar och jämlik vardag
- Demokrati och medborgarservice ska agera resurseffektivt och vara en attraktiv arbetsgivare.

De egna nämndmålen bygger på förvaltningens tre målområden samt på ett övergripande lednings- och styrningsmål.

Följande mål från kommunfullmäktiges budget är fördelade till nämnden:

- Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön
- Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika
- Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram
- Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö
- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska
- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål
- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Nämnden är dessutom huvudansvarig för målet *Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön*. En huvudansvarig nämnd har rätt att sammankalla nämnder och styrelser i den mån som behövs för att målet ska uppnås. Om nämnden bedömer att ytterligare kompetens krävs har nämnden rätt att fritt involvera fler nämnder eller styrelser i arbetet.

Förvaltningen har påbörjat ett utvecklingsarbete för bättre bedömning av måluppfyllelse och kvalitet i nämndens olika tjänster. En anledning till utvecklingsarbetet är bland annat kommunfullmäktiges ambition om mer tillitsbaserad styrning. I kommunfullmäktiges budget 2023 går det att läsa att styrning och systematiskt kvalitetsarbete som bara utgår ifrån mätbara data riskerar att leda till en ineffektiv organisation med omotiverat stor administration. Det pågående utvecklingsarbetet medför därför att förvaltningen väljer att inte presentera mått kopplat till mål i nämndens budget och verksamhetsplan. För analys av måluppfyllelse kommer mått presenteras i årsrapporten för 2023.

Förvaltningen har tagit emot uppdragen från kommunfullmäktiges budget och beskrivit hur dessa kommer genomföras under året. Förvaltningen har valt att även lägga in de uppdrag som nämnden fått sedan tidigare från kommunfullmäktige samt uppdrag nämnden givit förvaltningen, uppdrag som genomförs under 2023. Detta för att ge en samlad bild över samtliga uppdrag förvaltningen arbetar med.

Föreningsbidrag till Göteborg Närradioförening

I kommunfullmäktiges budget för år 2023 har nämnden fått följande uppdrag: *Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsatt betala ut föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening årligen som bland annat tillhandahåller samhällsinformation, politiska diskussioner och information från region- och kommunfullmäktigesammanträden.*

Sedan flera år har Göteborgs Stad betalat ut ett årligt föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening. Ansvar har tidigare legat hos idrott- och föreningsnämnden och kulturnämnden och sedan några år tillbaka hos nämnden för demokrati och medborgarservice.

Nämnden lyfte i verksamhetsnomineringen inför 2021 och 2023 att den anser att det är fel att en namngiven förening får bidrag utan att det har funnits ett tydligt ansökningsförfarande i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Den av kommunfullmäktige antagna riktlinjen har till syfte att bland annat säkerställa att hantering av bidrag bedrivs effektivt, utmärks av likabehandling samt god styrning och kontroll.

Riskhantering

Enligt stadens Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll ska nämnden, senast under februari, fastställa riskhanteringen för nästa år. Det innebär att nämnden ska besluta om vilka risker som ska hanteras och följas upp under det kommande året.

Förvaltningen har arbetat in riskhanteringen i planerings- och uppföljningsprocessen. För att få en så bred bild av förvaltningens risker som möjligt har förvaltningen genomfört riskanalyser under året. Analyserna har gjorts utifrån flera områden exempelvis verksamhet, omvärld, ekonomi, säkerhet, processer och förtroendeskada.

Samtliga risker är samlade i en bruttolista och förvaltningen har utifrån den värderat de viktigaste riskerna i en samlad riskbild. Den samlade riskbilden beskriver de åtgärder som redan införts i verksamheten för att minska risker och nya åtgärder som förvaltningen ser behöver hanteras under det kommande året.

Utifrån den samlade riskbilden har förvaltningen sedan tagit fram en intern kontrollplan. Den innehåller de risker som särskilt ska granskas under 2023 genom exempelvis stickkontroller.

De risker som ska hanteras under det kommande året redovisas i bilagorna Samlad riskbild 2023 och Intern kontrollplan 2023. Under 2023 kommer den samlade riskbilden och intern kontrollplan följas upp enligt vad som är beskrivet i handlingen Tid- och arbetsplan 2023, N043-0065/22.

I Samlad riskbild 2023 och Intern kontrollplan 2023 finns även risker med som riktar sig mot överförmyndarnämndens uppdrag. Anledningen till detta är att riskarbetet för förvaltningen omfattar två nämnders uppdrag och därför redovisas i gemensamma handlingar. Därför kommer även överförmyndarnämnden fatta beslut om dessa handlingar.

Fortsatt planeringsarbete i förvaltningen

Förvaltningen arbetar med att färdigställa utvecklingsplaner för avdelningarna samt aktivitetsplaner för enheterna. Dessa innehåller mer detaljerade beskrivningar av hur avdelningar och enheter ska arbeta utifrån nämndens budget och verksamhetsplan samt förvaltningens målområdesplan under 2023.

Förvaltningens bedömning

Föreningsbidrag till Göteborg Närradioförening

Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället finns för att säkerställa att hantering av bidrag bedrivs effektivt, rättssäkert och utmärks av transparens, likabehandling samt god styrning och kontroll.

I kommunfullmäktiges budget för år 2023 har nämnden fått följande uppdrag: Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att fortsatt betala ut föreningsbidrag till Göteborgs Närradioförening årligen som bland annat tillhandahåller samhällsinformation, politiska diskussioner och information från region- och kommunfullmäktigesammanträden.

Nämnden lyfte i verksamhetsnominering inför 2021 och 2023 att den anser att det är fel att en namngiven förening får bidrag utan att det har funnits ett tydligt ansökningsförfarande. Nämnden ser att det inte är i linje med Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.

Nämnden hanterar i övrigt inga föreningsbidrag och kan därför behöva återkomma till kommunfullmäktige med förtydligande kring hantering av detta uppdrag. Nämnden kommer troligen även att återigen lyfta frågan om föreningsbidraget i verksamhetsnomineringen, nu inför 2024.

Lotta Sjöberg

Förvaltningsdirektör